

בין עמותה לחל"צ - הדומה והשונה

אופיר כץ, עו"ד

התאגידיים המלכ"ריים

▶ "הפעילות המלכ"רית בישראל מבוצעת, בעיקרה על ידי שני תאגידיים מלכ"ריים :

- **עמותה**

- **החברה לתועלת הציבור (חל"צ)**

▶ החוקים שמכוחם פועלים שני התאגידיים המלכ"ריים:

- **חוק העמותות, התש"ם – 1980**

- **חוק החברות התשנ"ט – 1999**

▶ רשויות המדינה מכירות בשני תאגידיים אלה כתאגידיים מלכ"ריים לכל עניין, ובכלל זה – חוקי המס והוראות רשות המסים, לרבות אישור על פי סעיף 46, תמיכות, מכרזים, אישור על ניהול תקין, דיווחים, ביקורות וכו' **2**

ההתאגדות

▶ **מבקשי ההתאגדות (המייסדים):**

▶ **עמותה - 2 מייסדים**

▶ **חל"צ - מייסד אחד + יזם + דירקטור ראשון + ועדת ביקורת ראשונה.**

▶ **מטרות התאגידיים:**

▶ **עמותה - למטרה חוקית שאינה מכוונת לחלוקת רווחים בין חבריו **ושמטרתו העיקרית אינה עשיית רווחים**,**

▶ **חל"צ - **מטרות ציבוריות בלבד** וכן איסור על חלוקת רווחים או חלוקה אחרת לבעלי מניותיה.**

החברות בתאגיד

▶ עמותה – החברות אישית

▶ חברות איננה ניתנה להעברה.

▶ הפסקת חברות – הודעת החבר או בעילות המנויות בתקנון.

▶ חל"צ – החברות בדרך של החזקה במניה

▶ מניה ניתנת להעברה בכפוף להגבלות בתקנון ולדיווח לרשם או אישור בית המשפט.

▶ לא ניתן לעקל או לשעבד או להוריש מניה.

▶ הפסקת חברות – הודעת החבר או בעילות המנויות בתקנון.

▶ הפסקת חברות בפטירת בעל מניה - מנייה רדומה.

רשויות התאגיד

▶ הוועד המנהל / דירקטוריון

▶ עמותה - מורכב מחברי העמותה בלבד.

▶ חל"צ - יכול לכלול גם חברי דירקטוריון שאינם מחזיקים במניות החל"צ.

▶ ועדת הביקורת

▶ עמותה - מורכבת מחברי העמותה בלבד (אפשרות חליפית – "גוף מבקר").

▶ חל"צ - יכולה לכלול גם חברי ועדה שאינם מחזיקי מניות.

חל"צ – פעולות הדורשות אישור בית המשפט

- ▶ שינוי מטרות שאינן קרובות (גם בשינוי מטרות עמותה).
- ▶ אישור בדיעבד של פעולה בחריגה ממטרות החל"צ.
- ▶ עסקה עם דירקטור או חבר ועדת ביקורת או תאגיד בשליטתם.
- ▶ "עסקה חריגה" עם קרוב של דירקטור, חבר ועדת ביקורת, בעל מניות או קרובו או יזם או קרובו.
- ▶ העברת מניות שלא בתמורה מזערית.

פירוקים ומיזוגים

פירוק ▶

▶ חל"צ - לפי הוראות חוק ופקודת החברות

▶ עמותה – בפירוק על ידי בית המשפט - על פי חוק העמותות ועל דרך "הפניה" לפקודת החברות

מיזוג ▶

▶ חל"צ עם חל"צ – על פי חוק החברות.

▶ עמותה עם עמותה – על פי חוק העמותות וחוק ופקודת החברות.

▶ א-חל"צ עם עמותה – על פי חוק החברות, פקודת החברות וחוק העמותות.

חל"צ או עמותה ?

שיקולים אפשריים:

- ▶ חל"צ מתאים יותר לפעילות של מתן שירותים חברתיים ועמותה לפעילות חברתית, שינוי חברתי, שיתוף מתנדבים וכו'.
- ▶ ההרכב האנושי של חברי החל"צ והפעילים. אנשי עסקים המכירים הפעלת חברה לעומת הפעלת עמותה עשויים להעדיף חל"צ..
- ▶ אפשרות לצרף לדירקטוריון בעלי ידע וכישורים מבלי לחייבם להיות בעלי מניות החל"צ.
- ▶ מימון פעילות התאגיד – תרומות, הכנסות עצמיות, תמיכות וכו'

8

▶ אין תשובה חד משמעית לשאלה זו.

בין עמותה לחל"צ - הדומה והשונה

אופיר כץ, עו"ד